

Методологічні принципи створення та підтримки електронних словників (на прикладі розробки електронного словника «Технологія зварювального виробництва у суднобудуванні»)

Виконала:

студентка V курсу,

групи 5521

Овсяницька Наталя Анатоліївна

Науковий керівник:

к. філол. н., проф. Черницький В. Б.

АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ

Полягає в необхідності створення термінологічних словників електронного формату, здатних полегшити процес технічного перекладу та уникнути трудомісткої підготовчої роботи.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Комплексне дослідження та систематизація термінології зі зварювального виробництва в сучасних українській, російській та англійській мовах й, як результат, створення лінгвістичної моделі електронного словника-мінімуму термінів досліджуваної предметної області.

ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

- 1) зібрати, вивчити, систематизувати джерела інформації, які стосуються даного термінологічного поля та суміжних об'єктів;
- 2) побудувати моделі (класифікаційні схеми) системи понять, а також зв'язків словника;
- 3) дослідити принципи та обрати найбільш ефективні методи побудови електронного словника термінів;
- 4) укласти систематизований словник термінів, який достатньо повно відображає об'єкт лексикографічного описування.

ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ

Науково-технічна, методична та довідкова
література тематики «Технологія
зварювального виробництва у
суднобудуванні» українською, російською та
англійською мовами.

ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ

Англомовна терміносистема зі зварювального виробництва та українські й російські еквіваленти термінів та термінологічних сполучень досліджуваної тематики.

МАТЕРІАЛИ ДОСЛІДЖЕННЯ

400 термінологічних одиниць тематики «Технологія зварювального виробництва в суднобудуванні» англійською мовою та їхні еквіваленти російською та українською мовами.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

- 1) описовий та аналітичний методи;
- 2) метод вибірки;
- 3) методи зіставного, функціонального та параметричного аналізу;
- 4) методи спостереження та узагальнення;
- 5) гіпотетико-дедуктивний метод;
- 6) метод лінгвістичного конструювання моделі словника.

ТЕОРЕТИЧНА БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ

- 1) роботи, присвячені опису когнітивно-дискурсивної сутності терміну (Л. М. Алексєєвої, Н. В. Васильєвої, О. Й. Голованової, С. В. Гриньова, О. С. Кубрякової, В. М. Лейчика, Л. О. Манерко та ін.);
- 1) роботи, присвячені теоретичним та практичним проблемам лексикографії (В. З. Дем'янкова, Л. Г. Лузіної, Ю. Г. Панкраца, В. А. Татарінова та ін.);
- 1) роботи, присвячені теоретичним та практичним проблемам термінознавства (Г. О. Винокура, Т. В. Дроздової, О. О. Зяблової, Ю. Н. Караулова, В. Ф. Новодранової та ін.).

КОМПЛЕКСНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Дипломна робота спеціаліста- 2016

Для вирішення даної проблеми, нами були проаналізовані роботи Сергія Вікторовича Гриньова, Світлани Георгіївни Казариної та Людмили Валеріївни Івиної та обрані методики, якими ми скористалися при дослідженні.

КОМПЛЕКСНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Для виділення ключових одиниць та систематизації лексики термінологічного поля *Welding production* ми скористалися методом фреймового аналізу. Для аналізу були обрані концепти *Welding processes, Allied processes, Thermal cutting*, які виступають базовими для підпорядкованих їм тематичних груп.

КОМПЛЕКСНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ

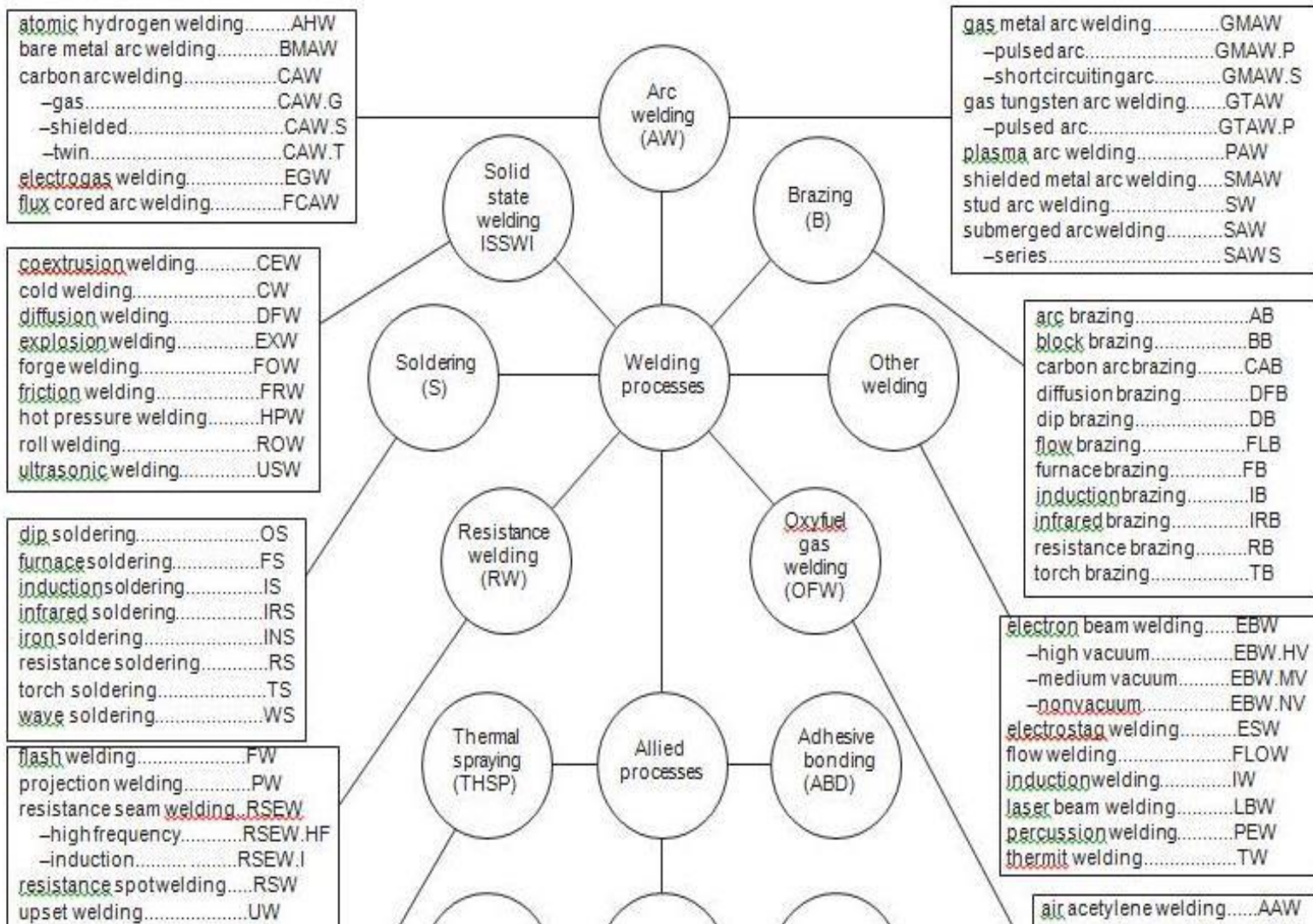
Дипломна робота спеціаліста- 2016

Результатом аналізу стала побудова фреймової схеми. На основі проведеного дослідження були виділені ключові одиниці терміносистеми зі зварювального виробництва, що дозволило нам обрати терміни для побудови словникових статей.

ФРЕЙМОВА СХЕМА НОМІНАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТІВ

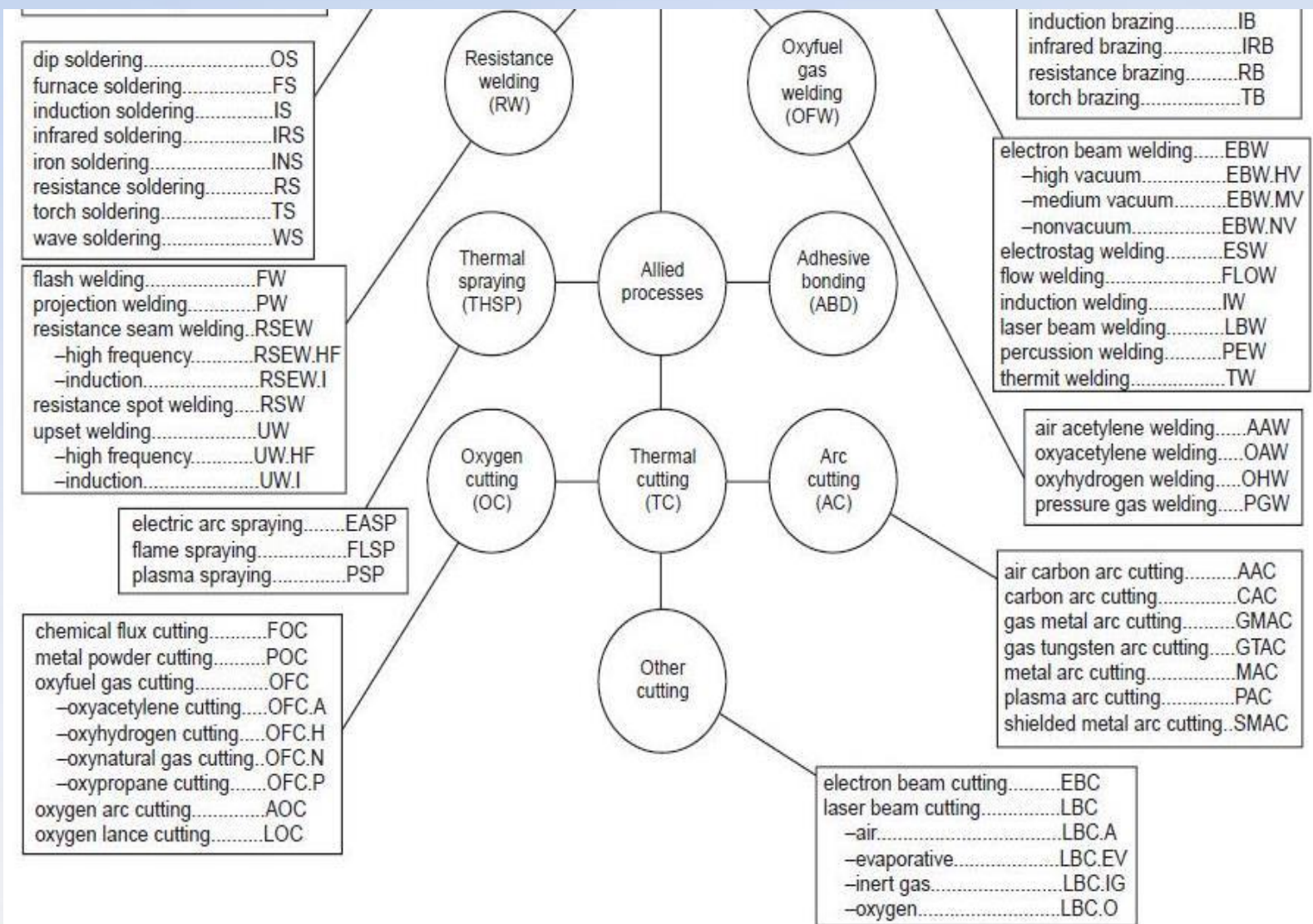
Дипломна робота спеціаліста- 2016

ФРЕЙМОВА СХЕМА НОМІНАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТІВ

Дипломна робота спеціаліста- 2016

УКЛАДАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО СЛОВНИКА

Дипломна робота спеціаліста- 2016

1. Аналіз теоретичного матеріалу з термінознавства, комп'ютерної лексикографії та існуючих версій електронних та паперових словників зі зварювального виробництва; формування вимог до розроблюваного словника на основі цього аналізу.
2. Логіко-понятійний аналіз термінологічних одиниць, з метою відбору ключових термінів та розподілення їх до понятійних груп; уточнення списку ключових термінів та підбір до них перекладацьких еквівалентів; аналіз текстів з метою формування словникових статей ключових термінів.
3. Оформлення електронної версії словника відповідно до розробленої раніше структури та експериментальна перевірка словника щодо його відповідності поставленій меті.

ВИМОГИ ДО ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО СЛОВНИКА

Дипломна робота спеціаліста- 2016

- 1) основу реєстру словника має становити лексичний мінімум;
- 2) організація та структуризація термінологічної лексики має виконуватися з урахуванням логіко-понятійних зв'язків, які наявні у терміносистемі;
- 3) словник має мати симетричні англо-українську, англо-російську та російсько-українську частини;
- 4) програмне забезпечення повинно бути простим та доступним та забезпечувати надійність зберігання інформації у пам'яті комп'ютера;
- 5) здійснення перетворення інформації і отримання відповідей на запити користувачів;
- 6) надання користувачеві зручного в роботі інтерфейсу;
- 7) словник має забезпечувати зручність введення та виведення термінологічних одиниць та передбачати можливість вносити зміни та поповнювати матеріал.

РЕАЛІЗОВАНА МОДЕЛЬ СЛОВНИКА

Для створення словника була використана мова програмування DSL на базі ABBYY Lingvo.

У результаті тестування продукту, ми можемо стверджувати, що створений електронний словник відповідає висунутим нами вимогам.

Робочими мовами словника є українська, російська та англійська. До словника увійшло 400 термінів. До складу словника включено не тільки однослівні терміни, але й термінологічні словосполучення різної довжини й структури.

РЕАЛІЗОВАНА МОДЕЛЬ СЛОВНИКА

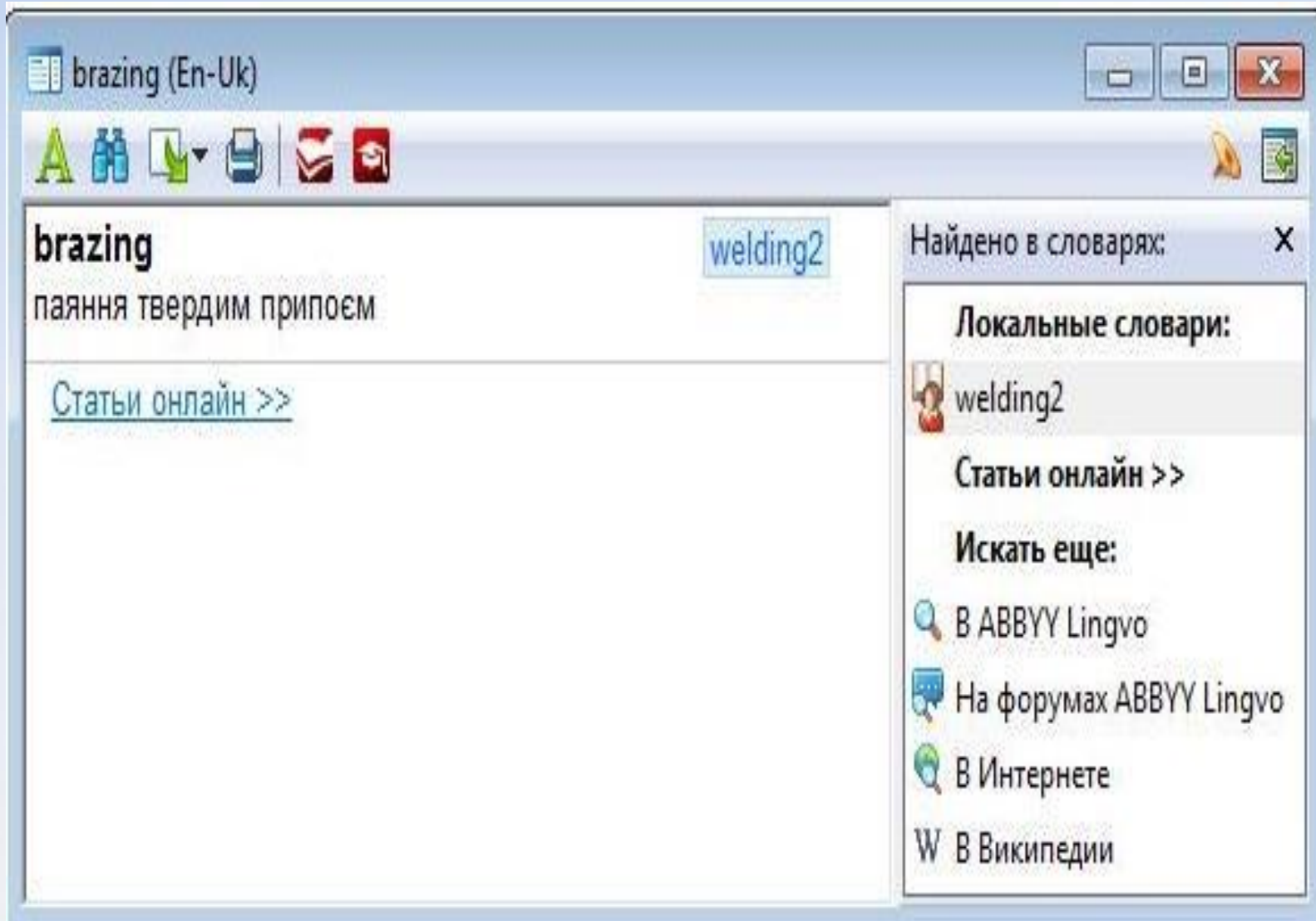
Дипломна робота спеціаліста- 2016

РЕАЛІЗОВАНА МОДЕЛЬ СЛОВНИКА

Дипломна робота спеціаліста- 2016

ТЕОРЕТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Полягає у вдосконаленні методології термінографії й дослідженні актуальних питань прикладного мовознавства, термінознавства та проблеми перекладу спеціальних термінів; у розкритті специфіки створення та подальшої підтримки електронних словників на прикладі створення електронного словника «Технологія зварювального виробництва у суднобудуванні».

ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Полягає у реалізації моделі словника термінів зі зварювального виробництва, яка слугує основою для складання перекладних двомовних та багатомовних словників, призначених для перекладачів та фахівців зі зварювання; словник може бути використаний як навчальний матеріал при підготовці майбутніх фахівців даної галузі й у практиці навчання технічного наукового перекладу.

Дякуємо за увагу!